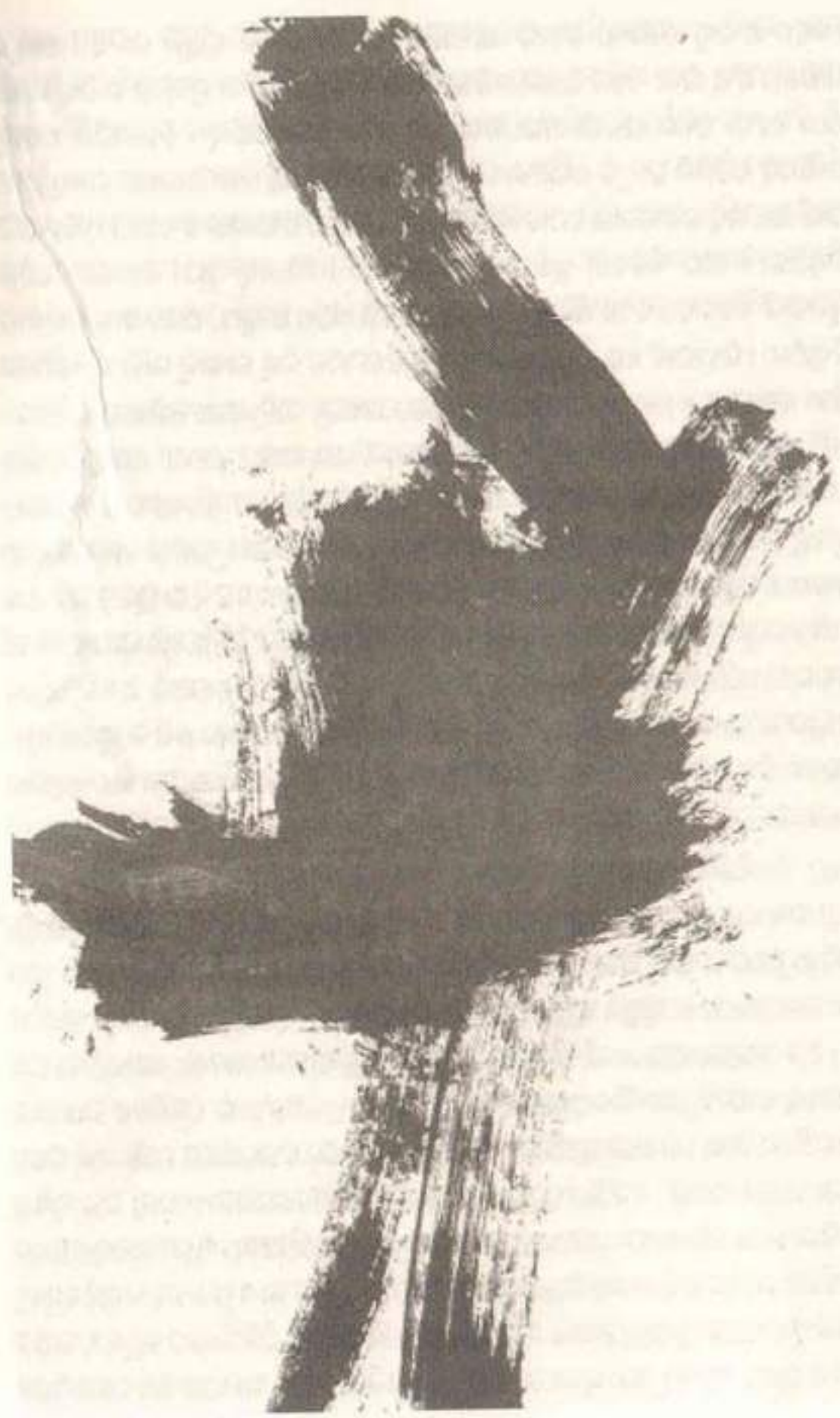

ଈମ୍ଭ ସିକକାର ଗାଁ

ତା.୦୧/୦୯/୨୦୧୩। ସିକାପାତି (ରାୟଗଡ଼ା)ରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏତେ ସହଜ ନଥିଲା । ନିୟମଗିରିରୁ ବେଦାନ୍ତ କମ୍ପାନିର ବକ୍ସାଇର୍ ଉତ୍ତୋଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମ ପଲ୍ଲୀସଭା ହୋଇଥିଲା ଏଇ ଗାଁରେ । ଏଇ ଗାଁରେ ଜଣେ ଯୁବକ ସେଦିନ ଛାତିରେ ହାତ ବାଡେଇ କହିଥିଲା ଯେ ରକ୍ତ ଦେଇଦେବୁ ପଛକେ, ନିୟମଗିରି ଛାଡ଼ିବୁ ନାହିଁ । ଆମେ ଯିବା ବେଳକୁ ସବୁ ପଲ୍ଲୀସଭା ଶେଷ ହୋଇ ସାରିଥିଲା ସତ, ତାତି କିନ୍ତୁ ତଥାପି ଥିଲା । ଏଣେ ମୁନିଗୁଡ଼ାରେ ଥିବା ମୋର ଜଣେ ଲେଖକ ବନ୍ଧୁ ସତର୍କ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖୁର୍ତ୍ତ ମେୟର, ରାଜସ୍ୱ କର୍ମଚାରୀ/ଗ୍ରାମସେବକ ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି ଜଣେ ଆମ ସହିତ ତଙ୍ଗରିଆମାନଙ୍କ ଗାଁ କୁ ଯିବା ଦରକାର । ଉଭୟ କୁଇ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ କହିପାରୁଥିବା ଜଣେ ଥିଲେ ଭଲ । ନହେଲେ ବିପଦ । ୨/୩ ମାସ ତଳେ ରାୟଗଡ଼ାର ଜଣେ ଅତ୍ୟୁସାହୀ ଯୁବ ଅଧିକାର ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଏକା ଗୋଟାଏ ଗାଁକୁ ଯାଇ ଅଟକ ରହିଥିଲେ ଦୁଇଦିନ । ତଙ୍ଗରିଆମାନଙ୍କର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ଯେ ବାବୁଜଣଙ୍କ ସମ୍ଭବତଃ ବେଦାନ୍ତର ଅଧିକାର ନଚେତ୍ ଏଜେଣ୍ଟ ।

ଫାୟୋଗକୁ ସେଦିନ ଛୁଟି(ରବିବାର) ଥିଲା । ମୁନିଗୁଡ଼ା ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ସ୍ଥାନୀୟ ରାଜସ୍ୱ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଆମେ ବାହାରିଲୁ ସିକାପାତି । ବିଜୟଖୁଡ଼ା ରାଞ୍ଚି କରିତର୍ର ପାତ୍ରଗୁଡ଼ା ଛକରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଇ କିଲୋମିଟର ଭିତରକୁ ଯିବା ପରେ ଆମେ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥିଲୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଖୁର୍ତ୍ତମେୟରଙ୍କୁ । କୁଇ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ସେ ଭଲ କହିପାରୁଥିଲେ । ଘଞ୍ଚି ଜଙ୍ଗଲ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଆଗରୁ ଆମକୁ ପାର ହେବା ପାଇଁ ପଡ଼ିଥିଲା ସୁନ୍ଦରଯୋଡ଼ି ନଈ । ସବୁ ପାହାଡ଼ିଆ ନଈ । ଚିରସ୍ରୋତା । ଯା ଉପରେ

୯୩ : ନିଜ ଭିତରେ ଆତ୍ମା

କେତେ ଆଗରୁ କେଜାଣି ତିଆରି ହୋଇଥିବା କଂକ୍ରିଟ୍ ପୋଲ ଭୁସ୍ତୁତି ପଡ଼ିଛି । ଆଶ୍ଚ୍ୟ ପାଣିରେ ଜିପ୍ ଯିବା ଏତେ ସହଜ ନଥିଲା । ଆମେ କିନ୍ତୁ ଫେରିବା ମୁତ୍ରେ ନ ଥିଲୁ । ନଇ ପାର ହେବା ପରେ ପଡ଼ିଲା ଅଙ୍କା ବଙ୍କା ସରୁ ରାସ୍ତା ସିକାପାତିକୁ । ନିୟମଗିରି ଆମକୁ ଚାରିପଟୁ ଯେମିତି ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଥିଲା । ତାହାଣ ପାଖରେ ଥିଲା ଡାଖ ପାହାଡ଼ । ପୋଡୁ ଡାଖ ପାଇଁ ଗଛ ସବୁ କଟାହୋଇ ପୋଡ଼ା ସରିବା ପରେ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ ତ ଟୋପି ପିନ୍ଧିବାପରି ଦିଶୁଥିଲା । ପାର ଏକଦମ୍ ଶୁଖିଲା ଓ ଫର୍ଟା ଥିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବାଦଲଙ୍କ ସହିତ ଲୁଚକାଳି ଖେଳରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ଦୂର ପାହାଡ଼ରେ ଅଧେ ଆଲୁଅ, ଅଧେ ଛାଇ ଚମକାର ଦିଶୁଥିଲା । ସିକାପାତି ରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆଗରୁ ଓଁର୍ତ୍ତମେନ୍ଦର ବନ୍ଧୁ ରାସ୍ତାକୁ ଲାଗି ବାଁ ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ ୪/୫ ଫୁଟର ନୁଆଁଣିଆ ଘର ପାଖରେ ଗାଡ଼ି ଅଟକେଇବାକୁ କହିଲେ । ଏଠି କଣ ଅଛି, ଆମେ ପଚାରିଥିଲୁ । ‘ଦେବତାଙ୍କ ଘର ଆଜ୍ଞା । ଧରଣୀ ପେନ୍ଦୁ । ମାଟିର ଦେବତା’ । ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ଆମେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲେଇଲୁ । କେହି କୋଉଠି ନଥିଲେ । ଦୂରରୁ ଚଢ଼େଇଙ୍କ ଚେଁ ଚାଁ ଓ ଝିଙ୍କାରିଙ୍କ ଝିଁ ଝିଁ ଯାହା ଶୁଭୁଥିଲା । ଝାଟି କବାଟରେ ଗଡ଼ା ଧରଣୀ ପେନ୍ଦୁଙ୍କ ଦୁଆର ବନ୍ଦ ଥିଲା । ସେଠି ଉଡୁଥିଲେ ଫଂଶାଏ ହଳଦିଆ ପ୍ରଜାପତି । ଗାଡ଼ି ଚାଲିବା ପରେ ଓଁର୍ତ୍ତ ମେନ୍ଦର ବାବୁ ଆମକୁ ବୁଝାଉଥିଲେ ଯେ ସିକାପାତି ପାଖାପାଖି ଗାଁ ବୋଇଲେ କେଶରପାତି, ବାବୁପାତି, କମ୍ପେସି . . . ଜାରପା । ଯେଉଁ ୧୨ଟି ଗାଁରେ ପଲ୍ଲୀସଭା ହୋଇଥିଲା, ସେଥିରୁ ୭ଟି ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ଏବଂ ଆଉ ୫ଟି କଳାହାଣ୍ଡିରେ । ତେବେ ନିୟମଗିରି ଅଞ୍ଚଳରେ ତଙ୍ଗରିଆମାନେ ୨୫ରୁ ଅଧିକ ଗାଁରେ ଅଛନ୍ତି । ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉତ୍ତୋଳନରେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥା’ନ୍ତେ ଏଇ ୧୨ଟି ଗାଁର ବାସିନ୍ଦା ।

ସିକାପାତିରେ ଆମେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲୁ । ଗୋଟାଏ ସାନ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଗାଁଟି । ୨୨ ଘର । ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୭୦ । ଭୋଟର ୪୬ । ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତାଠୁ ମାତ୍ର ୧୧/୧୨ କି.ମି. ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ପାଖାପାଖି ଘଣ୍ଟାଏ ଲାଗିଥିଲା ଆମକୁ । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଳିଆ ଗଦା । ତା ପାଖରେ ୬/୭ ଘୁଷୁରି ଛୁଆ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମୋଟି ମାଆ । ଆଉ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ୮/୧୦ କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆ । ଗାଁ ଭିତରକୁ ଯିବା ଆଗରୁ ଆମର ଧାରଣା ହୋଇଥିଲା ଯେ ବୋଧହୁଏ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଆଗରେ ଆର୍.ଆଇ. ବାବୁ ଚାଲୁଥିଲେ । କହିଲେ ପାହାଡ଼କୁ ଯାଇଥିବେ ଆଜ୍ଞା । ଦି ଧାତି ନୁଆଁଣିଆ ଛୋଟ ଛୋଟ ଘର । ନଡ଼ା ଛପର । ଅଳ୍ପ କିଛି ଘରେ ଦସ୍ତା ଚାଦର ପଡ଼ିଛି । ସେ ଭିତରୁ ଅଧାଅଧି ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷୀ ଘର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଲା । ଯେ କାହାର ଘର ? ଆମେ ପଚାରିଲୁ । ଘର ନୁହେଁ ଆଜ୍ଞା, ସ୍କୁଲ । ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଓଁର୍ତ୍ତମେନ୍ଦର । ତଙ୍ଗରିଆ କନ୍ଧ ଉନ୍ନୟନ ଏଜେନ୍ସି ଏ ସ୍କୁଲ ଚଳାଏ । ହେଲେ ବର୍ଷେ ହେବ, କେହି ପଢ଼େଇବାକୁ ଆସୁନାହାନ୍ତି । ଲାଲ୍ ଟି ସାର୍ଟ ଏବଂ ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଧିଥିବା ୨୦/୨୧ ବର୍ଷର ଜଣେ ଯୁବକ ଆମଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିଲା । ତା ସହିତ ଥିଲେ ଆଉ ୩ ଜଣ । ସେମାନେ

ଆମକୁ ସହେହ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ମନେ ହେଉଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ମେମ୍ବର କହିଲେ, ଯେ ହେଉଛି ଗୋବିନ୍ଦ ସିକକା । ଗାଁ ମୁଖିଆ ଇନ୍ଦ୍ର ସିକକାର ପୁଅ । ସେଦିନ ପଲ୍ଲୀ ସଭାରେ ଏଇ ଯୁବକ ହିଁ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲା । ଗୋବିନ୍ଦ ଉମ ପାସ୍ । ଓଡ଼ିଆ ବୁଝୁଥିଲା ଏବଂ କହି ବି ପାରୁଥିଲା । ଆମେ ପଚାରିଲୁ ଗୋବିନ୍ଦ, ତୁମ ବାପା କାହିଁ ? କଣ ପାଇଁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଆଜ୍ଞା ? ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆମକୁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ଆମ ସହିତ ସ୍ଥାନୀୟ ଓଡ଼ିଆମେମ୍ବର ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ, ସେ ଆମକୁ ବେଦାନ୍ତବାଲା ବୋଲି ଭାବୁଥିଲା । ୧୦/୧୫ ମିନିଟ୍ ଓଡ଼ିଆମେମ୍ବର ବୁଝେଇବା ପରେ ସବୁ ସାଭାବିକ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଗୋବିନ୍ଦ ଆମକୁ ଗାଁ ବୁଲେଇ ନେଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ସିକକା ପାହାଡ଼କୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଫେରିବା ବେଳ ହୋଇଗଲାଣି ବୋଲି ଜଣେଇଲା । ଗାଁ ଶେଷମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ ଗଛ ଆଡ଼କୁ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦେଖେଇ କହିଲା, ପଲ୍ଲୀସଭା ସେଇଠି ହୋଇଥିଲା । ପଚାରିଲି, ବେଦାନ୍ତକୁ ଏତେ ବିରୋଧ କାହିଁକି ? ଟିକିଏ ଚୁପ୍ ରହିଲା ଗୋବିନ୍ଦ । ତା ପରେ ସେ ଯାହା କହିଲା, ମୋଟାମୋଟି ତାହା ଥିଲା ଏମିତି: ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବେଦାନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ନୁହେଁ । ହଁ, କମ୍ପାନି ଶତ୍ରୁ ଏଇ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେ ନିୟମଗିରିରୁ ବକ୍ସାଇଟ୍ ମାଇନିଂ କଥା ବେଦାନ୍ତ ଯୋଗୁଁ ଉଠିଲା । ତେବେ ସରକାର ମଧ୍ୟ ତଙ୍ଗରିଆମାନଙ୍କର ମିତ୍ରପକ୍ଷ ନୁହେଁ । ସାଧାନତାର ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ବି ସେମାନଙ୍କର କିଛି ହୋଇନି । ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ/ମୋ କୁଡ଼ିଆ କିଛି ନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ଆଇନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜମି ପଟ୍ଟା ଅବଶ୍ୟ ମିଳିଛି, କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ ଦରକାର ନଥିଲା ।

ଏମିତିରେ ନିୟମଗିରି ତ ତଙ୍ଗରିଆମାନଙ୍କର । ସିକାପାତି ମୁଖ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରା ତଙ୍ଗରିଆ ରହୁଥିବା ସବୁଠୁ ପାଖ ଗାଁ । ଏଠି ତ ଅବସ୍ଥା ଏମିତି । ଗାଁରେ ବଡ଼ ପାଠୁଆ ତାକୁ ମିଶେଇ ୩ ଜଣ । ସପ୍ତମରୁ ନବମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ବାସ୍ । ପାଖ ଘର ଭିତରକୁ ଆମକୁ ଡାକିଲା ଗୋବିନ୍ଦ । ବଖରାଏ ଘର । ଭିତରେ ଝାପ୍ଟା ଆଲୁଅ । ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ଜଣେ ବିଛଣାରେ ଶୋଇଛି । ଗୋବିନ୍ଦ କହିଲା, ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ଏଇ ବଖରାରେ ଚଳନ୍ତି । ୩ ମାସ ଧରି ଚାଲିବୁଲି ପାରୁ ନଥିବା ଏ ବୁଢ଼ୀ, ତା ପୁଅବୋହୁ, ନାତି ନାତୁଣୀ ଆଉ ଯୋଡ଼ିଏ ଛେଳି । ବଡ଼ ଘର ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଜାଗା ତ ଅଛି, ଆମ ପାଖରେ ସମ୍ଭଳ ନାହିଁ । ଏଠି କାହା ଦେହମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲେ ମରିବା ବ୍ୟତୀତ ବାଟ ନାହିଁ । ଶିବପଦର ହାଟରେ ପୋଡୁଚାଷରୁ ମିଳୁଥିବା ମାଣ୍ଡିଆ, ଝୁତଙ୍ଗ, କାନ୍ଥୁଲ ଆମେ ବିକୁ । ଓଷଦ ଦୋକାନୀ କହିବା ଅନୁସାରେ ଓଷଦ କିଣୁ । ଏମିତି ଏଠି ଜୀବନ । ଆଉ ଯାହା ବି ସେମାନେ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି ସେତକ ନିୟମପେନ୍ଦୁଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରୁ । ତେଣୁ ସରକାର ନୁହେଁ କି କମ୍ପାନି ନୁହେଁ, କେବଳ ଜାଇବା ପାଇଁ ନିୟମଗିରି ଭରସା ।

ଗାଁ ଶୁନ୍ ଶାନ୍ ଲାଗୁଥିଲା । ଗୋବିନ୍ଦକୁ ମିଶେଇ ୧୨/୧୪ ଜଣ ଗାଁରେ ଥିଲେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ସିକକା ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲା ଏବଂ ତା ପୁଅକୁ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖି ତିମା ତିମା
 ଆଖିରେ ଚାହିଁଲା । କାନ୍ଧରୁ ଶାଳ ବହୁ ଓହ୍ଲେଇ କାନ୍ଧରେ ଡେରିଲା ଏବଂ ଆମକୁ ସିଧା
 ପଚାରିଲା, କୁଆଡ଼େ ? ପୁଣି ଆମ ପାଇଁ ଖୁର୍ତ୍ତମେୟର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ମୁଖିଆ
 ସାମାନ୍ୟ ଆଶ୍ଚସ୍ତ ଜଣା ପଡୁଥିଲେ । ପ୍ରସଙ୍ଗ ବଦଳେଇବାପାଇଁ ମୁଁ ପଚାରିଲି, ଆପଣଙ୍କ
 ଜଙ୍ଗଲରେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି ? ମୁଖିଆ ହସିଲେ । କହିଲେ, ଜନ୍ତୁ ଥିବନି, ଦିଶିବନି । ମୁଁ
 କହିଲି, ଆପଣଙ୍କ ଗାଁରେ ଯେ ସୋଲାର ପ୍ୟାନେଲ୍ ଲାଗିଛି । କ'ଣ ସରକାର
 ଲଗେଇଛନ୍ତି ? ଉତ୍ତର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ରୁଷ୍ଟ ଥିଲା । 'ନାହିଁ' । ସରକାର ଏବଂ
 ବେଦାନ୍ତ ଉଭୟ ପ୍ରତି ସମାନ ଭାବରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନାସକ୍ତ ଥିଲେ ସିକାପାତିର
 ବାସିନ୍ଦା । ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବେକରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଡଜ୍ଜରିଆ ଥିଲା । ପଚାରିଲୁ, ଜଙ୍ଗଲରୁ ଆପଣ
 ଔଷଧ ସଂଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି ? ସେ କହିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଗାଁରେ ଥିବା ଏକମାତ୍ର କବିରାଜ ଯେ
 ବର୍ଷ ତଳୁ ମଲେଣି । ସେ ବିଦ୍ୟା ଲୋପ ପାଇବାକୁ ବସିଲାଣି । କିଛି ସମୟ ଆଗରୁ ଆମେ
 ଯାଇଥିବା ବଖୁରିକିଆ ଘରୁ ପାଟି ଶୁଭୁଥିଲା । ସେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଥିବା କେତୋଟି
 ଗୁଣ୍ଡୁରି ହୁଆ ବିଛଣାରେ ପଡିଥିବା ରୋଗୀ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଜଣେ ତଡୁଥିଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ସିକକା ଆମଠୁ ମୁକୁଳିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଘରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ
 ଖାଇବା ବତା ହୋଇଥିଲା ।

ସିକାପାତିରୁ ଫେରିବା ବେଳକୁ ଦିନ ଆହୁରି ଜେର୍ ବାକି ଥିଲା ।
 ସେତେବେଳକୁ ମେଘ ଘୋଡେଇ ସାରିଥିଲା ଉପତ୍ୟକାକୁ । ସୁନ୍ଦରଯୋଡ଼ି ନଇ ଚପିବା
 ଆଗରୁ ଆଉ ଥରେ ଆମେ ପଛକୁ ବୁଲି ଚାହିଁଲୁ । ଦୂର ପାହାଡ଼ ସବୁ ଧୂଆଁରେ ଘୋଡେଇ
 ହେବା ପରି ଦିଶୁଥିଲେ । ଚୈଁ ଚାଁ ହୋଇ ଦଳେ ପାତିଶୁଆ ଯେମିତି ସିକାପାତି ଆଡ଼କୁ
 ମୁହେଁଇଥିଲେ । ମୁନିଗୁଡ଼ାରେ ଆମର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା ସ୍ଥାନୀୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ଜଣେ ଯୁବନେତାଙ୍କ ସହିତ । ପ୍ରସଙ୍ଗ କ୍ରମେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଜଣେଇ
 ଥିଲେ ଯେ ଡଜ୍ଜରିଆ ରହୁଥିବା ଆଖପାଖ ୧୫/୨୦ ଗାଁରେ ୪୦ ରୁ ୫୦ ବର୍ଷ ଭିତରେ
 ପୁରୁଷଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ । ୧୦/୧୧ ବର୍ଷ ତଳେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଖା ଦେଇଥିବା ଅତିହ୍ନ
 ରୋଗରେ ମରିଥିଲେ ଅଧିକଂଶ ଯୁବକ । ସେଇ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଡଜ୍ଜରିଆ ମାନଙ୍କର ଗାଁ
 ବିଧବାମାନଙ୍କର ଗାଁ । ନିକଟରେ ହୋଇଥିବା ୧୨ଟି ପଲ୍ଲୀସଭାରେ ଯେଉଁ
 ସାବାଳକମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ସେଥିରୁ ଅଧିକଂଶ ଥିଲେ ମହିଳା । ସ୍ଥାନୀୟ
 ଯୁବନେତାଙ୍କୁ ବେଦାନ୍ତ ତରଫରୁ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାବଦରେ
 ପଚାରିଥିଲି । ସେ କହିଲେ ଯେ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଦଳୀୟ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ପଚାରୁଥାଏ
 ତେବେ ସେ କହିବେ, ବେଦାନ୍ତ ହେଉ । ମାଉନି ହେଉ । କିନ୍ତୁ ଏକଥା ବି କହିଲେ ଯେ,

“ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦା ହିସାବରେ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଝିଣ୍ଡିକା ମାରି ବଣି ପୋଷିବା ବନ୍ଦ ହେଉ । ବେଦାନ୍ତ ଆମ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଯାଏଁ କଣ କରିଛି ?”

ହଁ, କେଇ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ମୁନିଗୁଡ଼ା ଏବଂ ଲାଞ୍ଜିଗଡ଼ରେ ଯେଉଁ ଛୋଟମୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏଠି ବେପାର ଚାଲିବନି କହି ସେମାନଙ୍କ ତେରା ଉଠେଇନେବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ, ସେଇମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବେଦାନ୍ତ ସୁନାମିରିଗ ହୋଇ ଆସିଲା । ପ୍ରକଟରୁ ଲାଭବାନ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ହାତଗଣତି କେତେଜଣ । ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି, ଆଉ ବେଦାନ୍ତର ବହୁ ବିଜ୍ଞପିତ କର୍ପୋରେଟ୍ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ଵବୋଧ (ସିଏସ୍ଆର) ? ଯୁବନେତା ବିଦ୍ରୁପର ହସ ହସିଲେ । କହିଲେ, ଆପଣ କଲ କାରଖାନା ବା ଖଣି ବାବଦରେ ଯାହା ବି କହନ୍ତୁ, ପାଇଦା ନେଇଛନ୍ତି ରାଜନୈତିକ ଦଳ । ହେଲେ ସେଥିରୁ ଡଙ୍ଗରିଆକୁ କ’ଣ ମିଳିବ ଆଜ୍ଞା ? *

(ସମ୍ବାଦ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୭, ୨୦୧୩)